



KLASSISK

Ståle Wikshåland
swi@dagbladet.no

Klang av folketonar

CD: Kammermusikeren Anton Dvorak figurerer ikke øverst på spillelistene, og har vel heller ikke festet grepet om det typiske kammermusikkpublikumet. Og det til tross for at han skrev kvartetter kontinuerlig, både før og etter sitt opphold i den nye verden

NÅ ER EMERSON-KVARTETTEN UTE med en dobbel cd på Deutsche Grammophon som er vel egnet til å løfte musikken fram i lyset. For Dvorak strekker seg ikke langt i retning kompliserte klangstrukturer, han velger enkle modeller og forsøker noen steder å hente inn sin melodiske åre, med røtter i tsjekkiske toner. Skal denne musikken forløses må den spilles veldig vakkert.

Der har Emerson-kvartetten et stort fortrinn. Jeg kan ikke forestille meg noen kvartet med en varmere og vakrere klang enn disse fire. Og det går ikke på bekostning av noe. De spiller stringent og spenstig, artikulerer så finstilt som vi bare kan ønske oss det – og så låter det altså helt spesielt vakkert i tilgift.

Det hører vi ikke minst i «Cypresses», egentlig en samling tidlige sanger som Dvorak seinere bearbeidet til kvartettsatser. Og Dvoraks beste kvaliteter folder seg helt ut i Strykevintetten op. 97, den såkalte Amerikanske, der musikkens overflate skinner, samtidig som satsene fint og stramt komponert.

Emerson String Quartet

«Old World – New World»
(Deutsche Grammophon)



Utsøkt kvartettpill.



RUGGERO LEONCAVALLO SKREV IKKE BARE «Il Pagliacci», en av operaverdenens store slagere. Han var også en komponist med store ambisjoner på vegne av italiensk opera, og arbeidet jamt og trutt med å introdusere Wagnerske ambisjoner for sjangeren også på italiensk grunn. Det munnet ut i store planer om en operatrilogi han kalte *Crepusculum*, altså italiensk for *Götterdämmerung*, men som aldri materialiserte seg i sin helhet.

Den første av operaene, *I Medici*, ble imidlertid realisert, en opera lagt til Firenze på slutten av 1400-tallet. Nå foreligger den første kommersielle innspilling av den på Deutsche Grammophon. Og den er så visst verd å låne øre til. Leoncavallo opererer hele tiden med subtile referanser til andre komponister og til forfattere, i den grad at hele operaen kan nøstes opp som et intertekstuell flettverk.

MEN DET KLINGER BRA, ikke minst i kraft av den enormt krevende tenorrollen Giuliano de' Medici. Og ikke minst fordi den tas hånd om av Plácido Domingo. Allerede rundet de 70, er han på høyden av sin skaperkraft, ikke bare vokalt. Han formgir også karakteren med dyp innsikt som holder oss fjetret, verket gjennom.

Men hele utgivelsen er godt besatt, på en måte som gir oss Leoncavallos ukjente opera som et sant mesterverk.

Trondheimsolistene er ute på 2L igjen, den gangen «In Folk Style», som utgivelsen heter. Bak det skjuler det seg forskjellige ting, en velspilt men heller tradisjonell «Holbergsuite» og «To nordiske melodier» signert Grieg. Og så det egentlig folkemusikalske, Johannes Leonard Rustens arrangementer av fem låter for nyckelharpa til orkestersuite, med Emilia Amper som solist.



Plácido Domingo

Orchestra e Coro del Maggio
Musicale Fiorentino.
Dir.: Alberto Veronesi.
Ruggero Leoncavallo: «I Medici»
(Deutsche Grammophon)



Lysende Domingo.

AMPER SPILLER FINT OG LYDHØRT på sitt vakre og særpregede instrument, men Rusten klarer ikke å la være å trække til med en heller massiv orkesterklang som blander ut nyansene. Dessverre.

Da kommer Gjermund Larsen atskillig bedre fra det i sin «Diplom», der han bevarer en mer slentrende stil både i orkestersats og i eget felespill som gir rom for mange og forunderlige musikalske grep.

TrondheimSolistene

«In Folk Style»
(2L)



Folkestil av varierende bonitet.

